

Veiledning og fagsystem gjødselbrukforskriften

Trøndelag 21.11.2025

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektaráhtta

Til nå

- Kortfatta rettleiing
- Rundskriv (versjon 1)
- Fosforkalkulator
- PowerBI-rapport til kommunene

På sikt

- Fagsystem for meldinger, søknader, oversikt over spredeareal mm.
- Mer utfyllende rundskriv

Veiledning og rundskriv

Rundskriv 2025/37

Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. – kommentarer til regelverk

Dette er et rundskriv med kommentarer og utdypende forklaringer til forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv.

Publisert: 05.07.2025 Sist oppdatert: 07.07.2025

Skriv ut dokumentet

Gå til innhold

Innledning	→
Oversikt over endringer	→
§ 1. Formål	→
§ 2. Virkeområde	→
§ 3. Definisjoner	→
§ 4. Plassering av gjødselanlegg og driftsbygninger	→
§ 5. Krav om oppsamling av husdyrgjødsel i driftsbygninger	→
§ 6. Krav til håndtering av husdyrgjødsel ved utendørs dyrehold	→

Søk i dokumentet

Rettleiing til gjødselbrukforskrifta

Her finn du ei kortfatta oversikt over krava i gjødselbrukforskrifta. Rettleiinga erstattar ikkje lov og forskrift. Kontakt kommunen om du har spørsmål til korleis du skal forstå reglane.

Publisert: 31.01.2025 Sist oppdatert: 11.08.2025

Skriv ut dokumentet

Søk i dokumentet

0 treff for:

Gå til innhold

Dei viktigaste endringane	→
Krav til gjødsellager og driftsbygningar	→
Oppsamling og lagring av gjødsel og fôr på bakken	→
Handtering av planterestar og væske frå veksthus	→
Kor kan du spreie gjødsel	→
Når kan du spreie gjødsel	→
Kor mykje gjødsel (fosfor og nitrogen) kan du spreie	→
Krav til spreininga	→
Særskilte reglar ved bruk av avløpsslam	→

Fosforkalkulatoren

Husdyr fra søknad om produksjonstilskudd						
Dyr	Kode	Dyreslag	Faktor	1. okt	1. mars	Sum P
Storfe	120	Melkekyr: avdrått under 7 tonn=>				
		Melkekyr: avdrått 7 – 9,5 tonn	15,00	10	10	150
		Melkekyr: avdrått over 9,5 tonn=>				
	121	Ammekyr, kalvet de siste 15 måneder	8,00			
	119	Ungdyr, slaktevekt 320 kg v/ 18 mnd	5,00	20	20	100
Sauer	145	Søyer, født i fjor eller tidligere	2,00			
	146	Værer, født i fjor eller tidligere	2,00			
	139	Melkesau, født i fjor eller tidligere	2,00			
Geit	140	Melkegeiter	2,00			
	142	Ammegeiter	2,00			
Hester	115	Hester, under 3 år (i avl eller ikke)	5,00			
	116	Hester, 3 år og eldre (i avl eller ikke)	7,50			
	193	Hester i pensjon. Ant. beiteuker :				
Griser	155	Avlspurker, minst ett kull	8,10			
	155	Purkering*: avlspurker i nav	2,40			
	155	Purkering*: avlspurker i satellitt	14,30			
	158, 159	Unggris til avl	0,53			
	Lev. data	Solgte ungpurkerfråner >50 kg>15 uker	0,53			
	184 el. Lev. data	Slaktegris: vekt < 130 kg	0,37		866	320
		Slaktegris: vekt > 130 kg				
Fjørfe	161	Verpe- og rugehøner, > 20 uker	0,120			
		Avlsdyr høner (slaktekyllingmødre)	0,250			
	168	Avlsdyr gjess	0,250			
	168	Avlsdyr ender	0,250			
	168	Avlsdyr kalkun	0,250			
	185	Livkylling, påsatt til verpehøns	0,014			
	186	Sl.kylling vokser raskt (levendevekt <2,3 kg	0,009			
		Sl.kylling vokser raskt: > 2,3 kg				
		Sl.kylling vokser sakte <2,5 kg	0,012			
		Sl.kylling vokser sakte > 2,5 kg				
	188	Slaktekalkuner: slaktevekt inntil 9 kg	0,106			
	187	Slakteender	0,025			
	189	Slaktegjess	0,025			
Sum fosfor på gården pr. år fra husdyr:					570	

Beite utenom godkjent spredeareal			
Ant. dyr	Uker	Timer	Sum P
10	5	16	9,6
20	11		21,2
Sum P ved beite utenom spr.areal			30,8

Mineralgjødning		
Type	Mengde (kg)	Sum P
NPK 22-2-12	1 000	17,0
NPK 18-3-15	1 000	26,0
Biorest. % P		
Sum P fra mineralgjødning		43,0

Godkjent spredeareal					
Eierskap (PT)	Automatisk godkjent			Godkjent netto innmarksbeite	
	Fulldyrka jord (daa)	Overfl. dyrka jord (daa)	Sum P	Husdyr- og mineralgj. (daa)	Mineralgjødning (daa)
Egen jord	700		1 610 kg P	150,0	300 kg P
Leid jord					
Sum	700		1 610 kg P	150	300 kg P

Oppsummering		
P på godkjent spredeareal	fulldyrka og overfl.dyrka	1 610 kg P
	godkj. netto innmarksbeite	300 kg P
+ Reduksjon beite utenom godkjent spredeareal		31 kg P
- Disponibelt P	fra husdyr	570 kg P
	disponibel mineralgjødning	43 kg P
= Netto fosfor		1 327 kg P

Du har nok spredeareal og kan motta:	
1 327 kg P	
Dette tilsvarer 577 dekar fulldyrka/overflatedyrka jord eller 664 dekar netto innmarksbeite.	
Egne kommentarer	

* For avlspurker, satellitt i purkering: beregnet 1,22 årspurker per avlsdyr, 2,2 kull per purke og 6,5 innsett per dyrenlass per år. 2/3 av totalt føreopptak (gjedsle) er i satellitt og 1/3 i nav.

PowerBI-rapport

Landbruksdirektoratet

Eanandoallodirektoráhtta

Fylke

TRØNDELAG

Kommune

Alle

Søknadsomgang

2024

Se detaljer

Mer informasjon

Startside

Org. nummer

Navn

Driftssenter

Kommune

Kg P fra egen husdyrgjødsel

Disp. areal fulldyrka + overflatedyrka (daa)

Tillatt spredt på egne arealer 2025-2026 (kg P)

Må bortskaffes/Kan mottas 2025-2026 (kg P)

Spredeareal som mangler/Spredeareal man har ekstra 2025-2026 (daa)

STEINKJER

64

91

319

-255

-73

LEVANGER

385

231

809

-424

-121

LEVANGER

1

119

417

-415

-119

STEINKJER

550

766

2 681

-2 131

-609

STEINKJER

245

766

2 681

-2 436

-696

NÆRØYSUND

1 200

833

2 916

-1 716

-490

MERÅKER

40

9

32

9

2

INDRE FOSEN

696

302

1 057

-361

-103

RØROS

54

39

137

-83

-24

SNÅSA

754

0

0

754

215

HOLTÅLEN

46

98

343

-298

-85

STEINKJER

1 135

550

1 925

-790

-226

HITRA

724

497

1 740

-1 016

-290

ORKLAND

1 160

0

0

1 160

331

NAMSOS

125

521

1 824

-1 699

-485

STEINKJER

1 340

486

1 701

-361

-103

VERDAL

145

97

340

-195

-56

ORKLAND

900

473

1 656

-756

-216

INDERØY

655

205

718

-63

-18

STEINKJER

117

153

536

-419

-120

LEVANGER

3 193

1 605

5 618

-2 425

-693

MELHUS

226

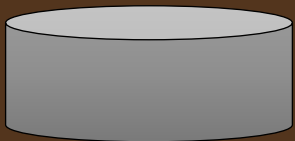
287

1 005

-779

-222

Hva regulerer forskriften, og hva blir det fagsystemstøtte for?

Lagring av gjødsel

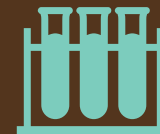

Bruk av gjødsel

Når kan du spre
Hvor mye kan du spre
Hvor kan du spre
Slam – egne bestemmelser

Gjødslingsplan og journalføring

Jordprøver til offentlig register

Økte krav til dokumentasjon/innrapportering for bonden

- Jordprøver som er påkrevd etter forskriften skal innrapporteres
- Søknad om godkjenning av innmarksbeite som spredeareal
 - Bonden søker, kommunen behandler
 - Kartfesting av godkjente arealer
- Areal med fosforkrevende vekster skal innrapporteres
 - = Areal med grønnsaker og potet
- Bortskaffelse av gjødsel (> 75 kg P) skal innrapporteres
- Meldeplikt ved bruk av slam (som før)

forts. økte krav til dokumentasjon/innrapportering for bonden

- Faktisk spredeareal – oversikt over hvor det spres husdyrgjødsel
 - Skal lette kommunens tilsynsjobb
- Gjødseljournal skal framlegges ved kontroll
 - Årlig innrapportering kan bli krav i enkelte områder
- Gjødslingsplan skal framlegges ved kontroll
- Meldeplikt før fosforbalanse - og fosforbalanseregnskap

Kommunens situasjon

- Flere av reglene har likheter med forrige forskrift
- Ikke fagsystem for det tidligere
 - Spreddearealkravet har vært vanskelig å følge opp
- Brudd på regler for gjødselspredning i liten grad fulgt opp
- Forventning om bedre oppfølging av kravene enn tidligere

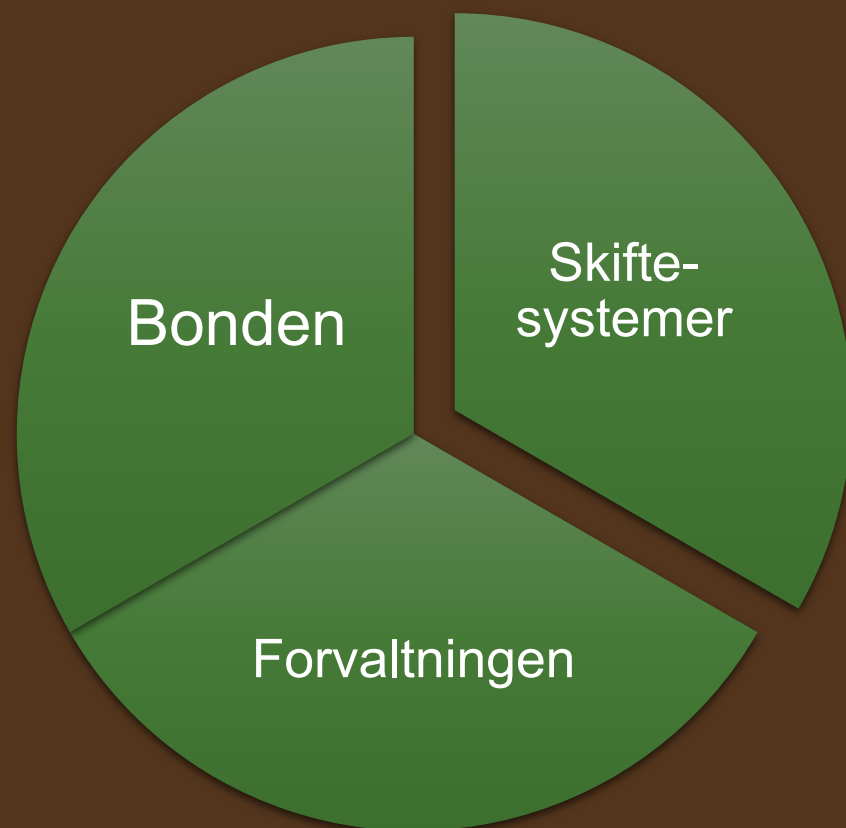
Prosjektets overordnede mål

«Utvikle systemer som effektivt støtter
gjødselbrukere i å etterleve det nye
gjødselbrukregelverket, og forvaltningen i å
drive målrettet og effektivt tilsyn»

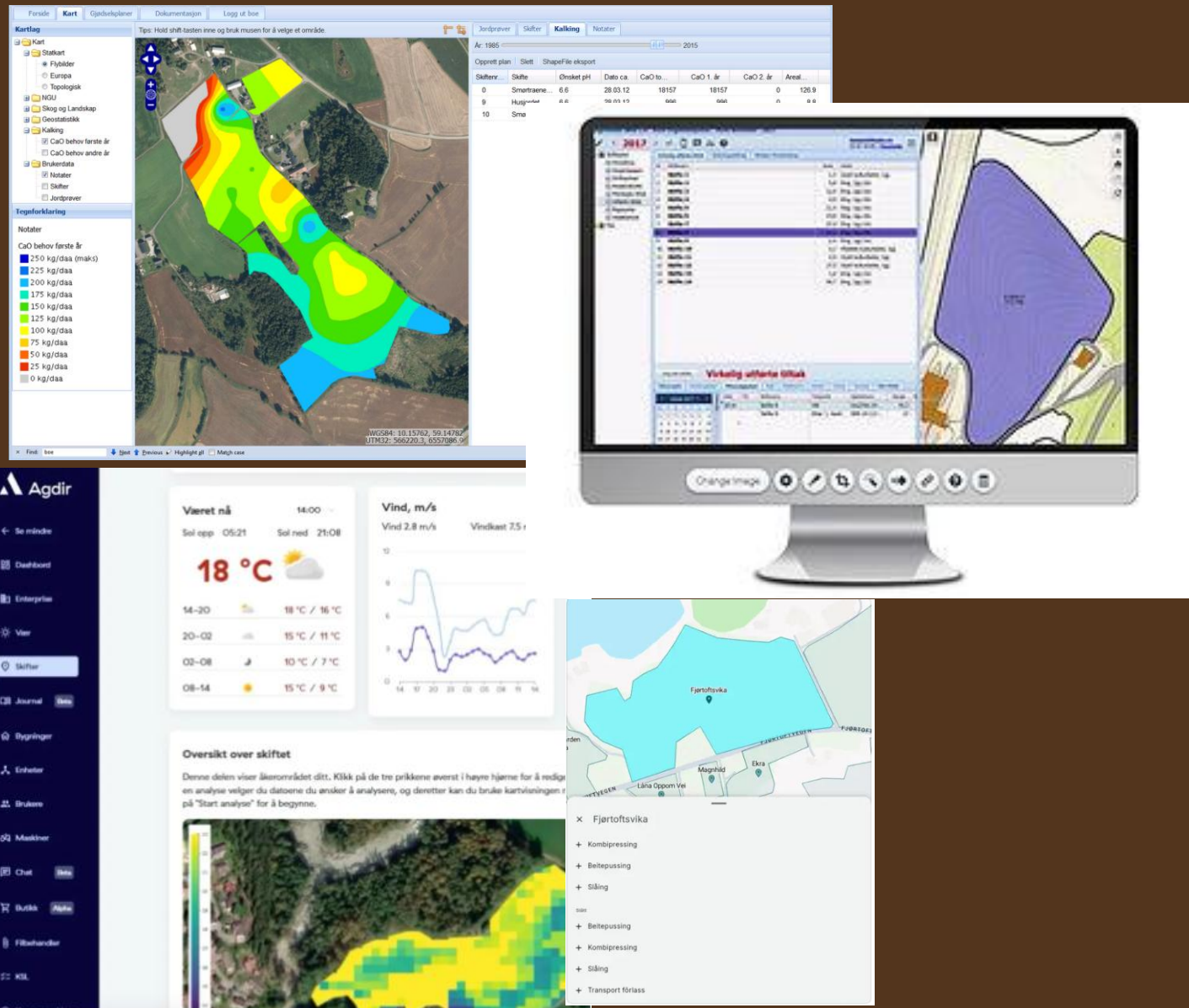

Foto: Nono Dimby

Viktige aktører

Innrapportering via skifteplanleggingssystemer

Eget system for forvaltningen (AGROS?) som viser data om de ulike foretakene

Kort om prosjektet og status

- Prosjektperiode: 1.3.2025 - 1.7.2027 (28 mnd)
- Planleggings- og innsiktsfase før sommeren
- Gjennomføringsfasen startet i september
- Viktigste aktiviteter nå
 - Involvering av referansegruppene
 - Gått opp prosessene
 - Er i gang med utvikling av kjerneløsningen (Gjødselregister og API)
- Infoside på www.landbruksdirektoratet.no